

УДК 339.9(477)

УКРАЇНА В МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ

Студ. Василен С.В., гр. БМО-1-17

Науковий керівник проф. Бугас В.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Визначення проблем та перспектив України у системі міжнародних економічних відносин.

Об'єкт та предмет дослідження. Риси, що характеризують міжнародні економічні відносини України на сучасному етапі.

Методи та засоби дослідження. Для досягнення поставленої мети використовуються загальні методи матеріалістичного дослідження: абстрактний, математичний, діалектико-матеріалістичний та інші.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Утвердження державної незалежності України започаткувало їй фактично вихід на Світову арену як суб'єкта міжнародних економічних відносин. Кардинальні зміни в геополітичному становищі України, що відбулися після здобуття нею незалежності, та ситуаційні особливості сучасного стану трансформаційних процесів в економіці істотно підвищили роль зовнішньо економічних відносин у розвитку країни. Посилення цього чинника об'єктивно диктується здійснюваними ринковими перетвореннями, які формують якісно нові засади подальшого економічного та соціального розвитку країни. Україна тільки входить у систему світового економічного простору и від того, як цей процес буде відбуватись залежить подальший економічний і соціальний розвиток держави, як органічної підсистеми світової економіки.

Результати дослідження. З початку 90-х років ХХ ст. Україна поступово входить у світове господарство як повноправний учасник. Розширюється коло зовнішньоекономічних партнерів, урізноманітнюються форми зв'язків з ними. Найбільш розвиненою формою таких зв'язків є *зовнішня торгівля товарами*, обсяги якої упродовж певного часу зростали, при цьому експорт товарів поступався імпорту. У міжнародному поділі праці Україна виділяється, насамперед, сировинними, капіталомісткими та матеріаломісткими галузями, а тому структура її експорту недосконала – понад 4/5 в ній складають сировинні товари та продукція первинної переробки.

З кожним роком Україна розширяє партнерські зв'язки із зарубіжними країнами, оскільки ринкові принципи все активніше впроваджуються в господарське життя країни. Організація зовнішньоекономічних зв'язків, зокрема, торгівлі, її структура і динаміка багато в чому характеризують національну економіку, її проблеми і перспективи розвитку, а також ступінь впливу на світо господарські зв'язки. Нинішня зовнішньоторгова орієнтація все більш спрямовується на країни Європейського союзу, Північної Америки та інші країни з розвинутою ринковою економікою. Обсяги торгівлі та інвестицій у відносинах між Україною та ЄС зростають. У 2005 році ЄС став другим за обсягами торговельним партнером України (після СНД - Співдружності незалежних держав). На країни ЄС припадало 30% українського експорту та 33% імпорту. Сталь, енергоносії та сільськогосподарські товари займали 50% у загальному обсязі експорту з України до ЄС, у той час як обладнання, машинне устаткування, транспортні засоби та хімічна продукція становили 54% в загальному обсязі імпорту з ЄС. За станом на початок 2006 року ЄС був найбільшим іноземним інвестором в Україну, на долю якого припадало 71% запасу прямих іноземних інвестицій. На теперішній час у 2017 році в структурі експорту-імпорту зросли всі

основні показники. Найбільший приріст у 52,1% склав експорт мінеральних продуктів (нафти й нафтопродуктів) і за 10 місяців зріс із 2,1 до 3,3 млрд. дол.

Україна, як держава з перехідним типом господарської системи, потребує значного фінансового забезпечення економічних реформ. З цією метою країна співпрацює з міжнародними валютними і кредитно-фінансовими організаціями – Міжнародним валютним фондом, Світовим банком, Європейським банком реконструкції і розвитку. Крім цього вона отримує позики і кредити від центральних і комерційних банків економічно розвинених країн – Німеччини, США, Італії, Франції, Японії та ін. В результаті формується державний борг України зовнішнім кредиторам, тому важливим завданням уряду є вмiле його обслуговування.

У системі міжнародних кредитно-фінансових відносин дуже велике значення для країни має ввiз і вивiз капіталів. Україна виступає здебільшого імпортером капіталів, оскільки її можливості вкладати їх в економіку інших країн надзвичайно обмежені. Найбільш ефективними є прямі іноземні інвестиції в українську економіку, тобто вкладання закордонними компаніями, підприємствами, банками тощо капіталів у грошовій або товарній формі в конкретні галузі економіки, створення за їх участю високорентабельних спільних підприємств та організацій, які працюють на прибуток. Найпривабливішими галузями української економіки для іноземних капіталовкладників є харчова промисловість, торгівля, машинобудування та металообробка.

Також досить розвинутою і перспективною формою зовнішньоекономічної діяльності підприємств нашої країни є *кооперування виробництва*, що поширене здебільшого в машинобудуванні, а також міжнародне науково-технічне співробітництво. Виїзд громадян України за її межі з метою відпочинку чи заробітку, як і вїзд на її територію громадян інших країн з цією ж метою, супроводжується міждержавними валютно-фінансовими потоками, тому міждержавний рух туристів і робочої сили також належить до зовнішньоекономічних зв'язків.

Висновки. Отже, щоб Україна зайняла належне їй місце у міжнародному поділі праці, в усіх сферах національної економіки їй доведеться провести велику роботу щодо підвищення конкурентоспроможності всієї виготовленої продукції та послуг, налагодити виробництво імпортно-замінної продукції, для того, щоб високим критеріям світового ринку відповідали не тільки окремі товари, підприємства, а й національна виробнича система і господарський механізм країни. Слід заохочувати іноземних інвесторів. Найважливішою умовою цього є стабільність чинного законодавства у зовнішньоекономічній діяльності. Важливо налагодити надійний державний контроль, як у розвинутих країнах світу, де держава бере на себе облік і всебічний контроль за експортом і імпортом товарів та діяльність митної служби, політика якої повинна передбачати укладання митних союзів із зацікавленими країнами, що посилять їх взаємну довіру, приведе їхню митну політику до узгодженості.

Ключові слова: світове господарство, міжнародні економічні зв'язки, взаємозв'язки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародні економічні відносини: система регулювання міжнародних економічних відносин / А. С. Філіпенко, І. В. Бураковський, В. С. Будкін та ін. — К.: Либідь, 1994.
2. Міжнародні економічні відносини [Електронний ресурс]—режим доступу—<https://cathedra.io.ua/s1220725>
3. Місце України в системі міжнародних економічних відносин[Електронний ресурс]—режим доступу – <http://buklib.net/books/33956/>